

організаційними і технічними ресурсами, інтелектуальний, культурний потенціал ВНЗ, змістовний і діяльнісний компоненти студентів і викладачів, при цьому управління даною системою засноване на цільових установках суспільства. Цей програмний засіб особливо актуально для розвивального, евристичного навчання в ході пізнавальної діяльності, яка організовується в спеціальному віртуальному предметному середовищі, що створюється програмою. Моделюючи програми відбувається активізація пізнавальної діяльності студентів. Інтеграція таких програм дозволяє адаптувати їх роботу до особливостей розвитку кожного студента (швидкості прийняття рішення, переважному розвитку вербального або образного мислення тощо). Комунікаційні можливості ОІС дозволяють включитися в самостійну дослідницьку діяльність з моделюючими програмами на основі загальної бази даних великих груп студентів в рамках колективного дослідницького проекту, що дозволяє перейти до формування віртуальних навчально-наукових лабораторій. Це особливо важливо для досягнення професійної та соціальної компетенції студентів, оскільки завдяки таким лабораторіям, з'являється можливість активної спільної творчої діяльності.

Інтеграція в ОІС дозволяє використовувати їх спільно з системами моніторингу та діагностики, робить їх засобом організації керованого пізнавального процесу адаптованого до потреб і можливостей студента. Звернення до інших програмних засобів на основі інтегрованості та відкритості всіх компонентів ОІС дозволяє підвищити пізнавальну діяльність, відійшовши від жорстких алгоритмів. Особистісно-орієнтоване навчання в умовах ОІС, на основі модульного принципу роботи навчальних програм, можливо за умов диференційовано налаштованої послідовності вивчення модулів, багаторівневості подання знань та визначення критеріїв їх засвоєння. Таким чином, автоматизована навчальна система в контексті ОІС постає як експертна система, база знань якої включає апарат моделювання досліджуваного явища, проведення комп'ютерних експериментів шляхом інтеграції з моделюючими програмами, базами даних. У цьому випадку предметом засвоєння стають не терміни або поняття, а осмислена діяльність.

*Ірина Рябець
аспірант НаУКМА, м. Київ*

**Взаємозв'язок системи стандартів вищої освіти за спеціальністю
та професійного стандарту з підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю
(на рівні компетентностей і компетенцій)**

Із прийняттям нового Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 перед педагогічною наукою та практикою постало питання про створення, формулювання та запровадження стандарту вищої освіти. У змісті розділу III статті 10 цього Закону зазначено, що «стандарт вищої освіти - це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності». Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми: 1) обсяг кредитів ЕКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; 2) перелік компетентностей випускника; 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; 4) форми атестації здобувачів вищої освіти; 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; 6) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності). Це стосується і професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю в Україні.

Проведений нами аналіз світового досвіду в сфері PR-освіти, виявив, що для всіх сучасних освітніх практик зарубіжних країн характерною рисою є створення освітнього стандарту для PR. Врахування зарубіжного досвіду в сфері PR-освіти сприятиме створенню власного стандарту, що спиратиметься на найкращі здобутки світової теорії та практики публік рілейшнз.

В Україні існує гостра потреба у створенні стандарту вищої освіти та професійного стандарту у сфері PR-освіти. На нашу думку, професійна підготовка майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю має потужну практичну складову, тому обов'язковим

для цієї спеціальності є створення професійного стандарту. Професійний стандарт повинен створюватися у відповідності до компетенцій (кола посадових обов'язків), які будуть вимагатися від випускника як майбутнього працівника. Для узгодження цього питання згідно із Законом України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22.06.2012 № 5026-VI держава забезпечила роботодавців, організацій роботодавців, їх об'єднань у сфері вищої освіти, навчання на виробництві правом брати участь в розробці галузевих стандартів вищої освіти, державного стандарту вищої освіти; розробленні та погодженні державних стандартів з конкретних професій, кваліфікаційних характеристик, професійних стандартів; що дасть можливість уникнути дистанціювання теорії та практики. Останнє особливо актуальне для професійної підготовки майбутніх фахівців із зв'язків з громадськістю. Від динамічної комбінації знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, які визначають здатність особи успішно здійснювати професійну діяльність тобто компетентності і залежить ефективна професійна діяльність за місцем роботи відповідно до компетенцій.

Висновки. Враховуючи особливості професійної діяльності фахівців із зв'язків з громадськістю на сучасному етапі розвитку українського суспільства, обов'язковим є створення професійного стандарту, зміст якого відображає компетентності фахівця в цій галузі та базується на професійних компетенціях. Останні, в свою чергу, визначатимуться в освітньому стандарті.

Едіта Садовська
доктор педагогічних наук,
м. Ченстохова, Польща

Kompetencje i kwalifikacje zawodowe nauczyciela akademickiego **(zarys problematyczny)**

Świat współczesny już nie jest taki sam jak trzydzieści, dwadzieścia czy dziesięć lat temu... XXI wiek to czas ogromnego postępu naukowego oraz ustawicznej edukacji. Edukacji, w której istotną rolę odgrywa podmiotowość nauczania i podmiotowość w nauczaniu. Współczesna koncepcja podmiotowości akademickiej pozwala doszukiwać się zmieniających się funkcji szkoły wyższej. Mówi się o elementach osobowych, rzeczowych i formalnych tego systemu edukacyjnego, który realizuje określone zadania naukowo-badawcze, dydaktyczno-wychowawcze i społeczno-kulturowe.

Niemniej kluczową wciąż rolę w procesie kształcenia odgrywa nauczyciel – jako główny inicjator wielu działań sprawczych w edukacji. Już Franciszek Znaniecki bowiem określił rolę społeczne nauczyciela akademickiego, które umożliwiają nam postrzeganie misji nauczycielskiej w kategoriach:

1. Nauczyciel jako naukowiec;
2. Nauczyciel jako mistrz;
3. Nauczyciel jako pedagog.

Podmiotowość wszystkich uczestników procesów pedagogicznych w szkole wyższej, a szczególnie ukierunkowanie na studenta i jego rozwój to podstawowe postulaty zmian w polskim systemie kształcenia.

Zmiany w systemie oświaty w Polsce pociągają za sobą przeobrażenia jeśli chodzi o kwalifikacje zawodowe nauczyciela. Nauczyciel poza przygotowaniem merytorycznym i pedagogicznym, powinien umieć podtrzymywać w miarę potrzeby kontakty interpersonalne oraz uczyć tego swoich studentów. Umiejętności te, choć uwarunkowane są czynnikami osobowościowymi oraz kulturowymi można rozwijać i kształcić. Współczesny nauczyciel powinien posiadać umiejętności komunikacyjne. W komunikacji tej ważną rolę odgrywa komunikacja niewerbalna, na którą składa się mimika, pozycja ciała, gesty, przestrzenne stosunki między komunikującymi się osobami.